

Symptomer og tid til diagnose hos børn med hjernetumorer

Ditte Marie Klitbo, Rine Nielsen, Niels Ove Illum, Peder Skov Wehner & Niels Carlsen

ORIGINALARTIKEL

Børneafdelingen,
Odense Universitets-
hospital

INTRODUKTION

Symptomer før diagnose af hjernetumorer hos børn er forskellige i sammensætning og forløb. Dette medfører ofte, at en diagnose først opnås efter nogen tid. Dette forhold er kendt fra internationale undersøgelser.

MATERIALE OG METODER

Over en periode på seks år fra 1. januar 2004 til 31. december 2009 blev 55 børn i alderen 0-17 år, der boede i Region Syddanmark, diagnosticeret med hjernetumor. Blandt disse blev der gennemført en retrospektiv interviewundersøgelse med deltagelse af forældre og deres praktiserende læger. Tumortype, -lokalisering og -symptomer frem til diagnosetidspunktet blev registreret.

RESULTATER

Af 55 børn blev ni ekskluderet, da tumor var lokaliseret til hypofysen og synsnerverne. Data fra 46 børn blev analyseret, dog således at interview kun blev udført hos 31 på grund af dødsfald hos ni børn og manglende kontaktmulighed hos andre seks børn.

Ni børn (20%) havde ependymer og choroid plexus-tumorer, 15 (33%) havde astrocytomer, 16 (35%) havde medulloblastomer, spinale primitive neuroektodermale tumorer og atypiske teratoide/rabdoide tumorer, fire havde gliomer, og to havde henholdsvis neuronal tumor og meningeom.

Tumor var lokaliseret supratentorielt hos 19 (41%) børn og infratentorielt hos 27 (59%) børn.

I alt havde 23 børn opkastning i en periode, der mediant varede 30 dage (interval 3-330 dage), før diagnosen blev stillet, 23 havde hovedpine i 75 dage (5-730), 16 havde ataksi i 75 dage (1-730), og 12 oplevede sløvhed i 25 dage (1-730). Andre symptomer forekom med mindre hyppighed.

Blandt de kliniske fund på diagnosetidspunktet udgjorde motoriske udfaldssymptomer med parese 17%, ataktisk finger-næse-forsøg 17% samt dobbeltsyn og nystagmus henholdsvis 17% og 15%. En række andre udfaldssymptomer forekom med lavere hyppighed.

Det højeste symptominterval blev observeret hos børn med mere diskrete udfaldssymptomer. Diagnoseintervallet, fra forældres første registrering til praktiserende læge vurderede symptomerne, var mediant syv dage (interval 0-365 dage), fra praktiserende læge vur-

FIGURE 1

Magnetic resonance image showing an infratentorial tumour.

derede symptomerne, til henvisning var modtaget på hospital, ni dage (0-730 dage) og derfra til bekræftet diagnose seks dage (0-231 dage). Diagnoseintervallet var relativt kortere ved maligne tumorer.

KONKLUSION

Børn med hjernetumorer i Region Syddanmark havde over en seksårsperiode samme hyppighed af hjernetumorer og samme sammensætning som forventet. Tilsvarende tidsintervaller fra symptomdebut til diagnose er fundet i andre undersøgelser, men tidsintervallerne er ofte meget lange og kan kun mindskes ved skærpet opmærksomhed.

Tidligere diagnose kan opnås, hvis hjernetumor overvejes, straks et barn optræder med ikke umiddelbart forklarlig hovedpine, kvalme og opkastning samt symptomer fra synet, motoriske symptomer, ændret bevidsthed og/eller endokrinologiske symptomer. Barnet skal da umiddelbart visiteres til nærmeste børneafdeling. Retningslinjer foreligger.

DANISH MEDICAL BULLETIN: Dette er et resume af en originalartikel publiceret på www.danmedbul.dk som Dan Med Bul 2011;58(7):A4285

EKSTERN FINANSIERING: ingen

FORSØGSREGISTRERING: ISRCTN88306789